

INFORMACIJA PRIEGLOBSČIO PRAŠYTOJAMS

Jūs pateikėte prašymą suteikti Jums prieglobstį Lietuvoje, nes manote, kad negalite grįžti į savo šalį dėl persekiojimo, karo ar smurto pavojaus. Nuo prašymo pateikimo momento Jūs esate prieglobsčio prašytojas. Tai suteikia Jums tam tikrų specialiųjų teisių, bet neatleidžia nuo pareigos laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų. **Šioje atmintinėje pateikta Jums svarbi informacija, prašome su ja susipažinti.**

ATSAKOMYBĖ UŽ PRAŠYMO NAGRINĖJIMĄ

Tai, kad paprašėte prieglobsčio Lietuvoje, negarantuoja, kad čia išnagrinėsime Jūsų prašymą. Jeigu Jūs turite šeimos narių kitoje Europos Sąjungos šalyje, atvykote į Lietuvą iš kitos Europos Sąjungos šalies arba turite ar praeityje turėjote tokios šalies vizą ar leidimą gyventi, ta šalis gali būti atsakinga už Jūsų prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą. Tokiu atveju gali būti nuspręsta nenagrinėti Jūsų prašymo ir perduoti Jus atsakingai šaliai, kuri išnagrinės Jūsų prašymą. Jei bus nutarta, kad dėl Jūsų prieglobsčio prašymo turi spręsti Lietuva, tai reikš, kad galėsite likti Lietuvoje, o Jūsų prašymas bus nagrinėjamas čia. Tada nedelsiant prasidės Jūsų prašymo nagrinėjimo procesas.

KADA IR KAIP GALĖSIU PAAIŠKINTI, KODĖL MAN REIKALINGAS PRIEGLOBSČIS?

Iškart po prašymo pateikimo įstaigos, kuriai Jūs pateikėte prašymą, pareigūnai atliks **pirminę apklausą**, taip pat paims iš Jūsų turimus dokumentus, padarys Jūsų nuotrauką ir nuims Jūsų pirštų atspaudus. Pirminės apklausos tikslas – surinkti duomenis apie Jus bei kartu atvykusius Jūsų šeimos narius, Jūsų atvykimo į Lietuvos Respubliką maršrutą, duomenis, susijusius su Europos Sąjungos šalies, atsakingos už Jūsų prašymo nagrinėjimą, nustatymu, taip pat išsiaiškinti prašymo pateikimo motyvus bei Jūsų padėtį kitose valstybėse.

Ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo pateikimo Migracijos departamento darbuotojai susitiks su Jumis **pagrindinei apklausai (pokalbiui)**, kurios tikslas – suteikti Jums galimybę išsamiai paaiškinti motyvus, dėl kurių Jūs prašote prieglobsčio, bei pateikti visus iki tol nepateiktus turimus dokumentus, patvirtinančius Jūsų pasakojimą. Apklausa atliekančiam Migracijos departamento darbuotojui tai bus galimybė tiesiogiai iš Jūsų gauti informaciją, reikalingą įvertinti, ar Jūs atitinkate Lietuvos įstatymuose nustatytus pagrindus prieglobsčiui suteikti, bei kitus duomenis, reikalingus sprendimui dėl prieglobsčio priimti. Prireikus Migracijos departamentas organizuos papildomą Jūsų apklausą.

Jei to reikia, visų apklausų metu galėsit nemokamai naudotis vertėjo paslaugomis.

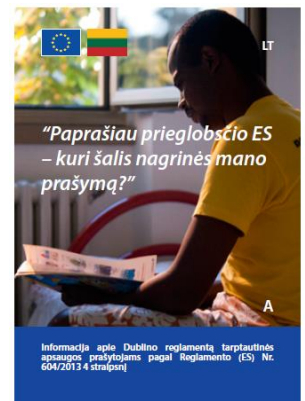
KAS IR KAIP NAGRINĖS MANO PRAŠYMĄ?

Pagal Lietuvos įstatymus, prieš priimant sprendimą dėl prašymo suteikti prieglobstį privalo būti atliktas išsamus, nepriklausomas ir nešališkas tyrimas. Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas – sudėtinga administracinė procedūra, kuri detaliam aprašyta įstatymuose. Tyrimą dėl Jūsų prašymo atliks ir sprendimą dėl prieglobsčio priims Migracijos departamentas. Migracijos departamentas patikrins Jūsų pateiktą informaciją ir surinks papildomos informacijos apie aplinkybes, kuriomis Jūs grindžiate savo prašymą. Kai bus surinkta visa reikalinga informacija, Migracijos departamentas įvertins, ar pagal Lietuvos įstatymus Jums gali būti suteiktas prieglobstis, ir priims sprendimą. Jūs gausite visus Migracijos departamento dėl Jūsų priimamus sprendimus.

KUR GALĖSIU GYVENTI, KOL LAUKIU MIGRACIJOS DEPARTAMENTO SPRENDIMO?

Kol vyksta Jūsų prašymo nagrinėjimas, turite teisę būti Lietuvoje. Jeigu prašymą pateikėte pasienio kontrolės punkte arba tranzito zonoje, tam tikrais atvejais Migracijos departamento sprendimo dėl Jūsų prašymo turėsit laukti ten, kur pateiktė prašymą. Visais kitais atvejais, jeigu to pageidaujate, Jums gali būti leista savo sąskaita apsigyventi Jūsų pasirinktoje vietoje Lietuvos teritorijoje. Pakeitus gyvenamąją vietą, privalote nedelsiant apie tai raštu pranešti Migracijos departamentui. Jeigu negalite sau leisti savarankiško gyvenimo Lietuvoje išlaidų, Migracijos departamentas apgyvendins Jus prieglobsčio prašytojams skirtame apgyvendinimo centre, kuriame galėsit ne tik gyventi, bet taip pat maitintis, gauti piniginę pašalpą smulkioms išlaidoms, gauti būtinąją medicinos pagalbą, psichologinę pagalbą ir socialines paslaugas. Jeigu bus nustatyta, kad dėl tam tikrų asmeninių aplinkybių arba savybių esate pažeidžiamas ir turite specialiųjų poreikių, Jums bus sudarytos šiuos poreikius atitinkančios priėmimo sąlygos.

Išsamesnė informacija apie atsakingos šalies nustatymą pateikiama kitoje specialioje atmintinėje:

AR MANO APKLAUSOJE DALYVAUS ADVOKATAS?

Jeigu Jūs pageidaujate, į pokalbius su Migracijos departamento arba kitų Lietuvos valstybės institucijų darbuotojais galite pakviesti Jūsų interesams atstovaujantį advokatą. Jeigu pageidaujate, kad apklausoje dalyvautų advokatas, tačiau negalite sau leisti teisinės pagalbos išlaidų, informuokite apie tai apklausą atliekančią instituciją. Tokiu atveju advokato paslaugos Jums bus suteiktos nemokamai. Nemokamos teisinės pagalbos taip pat galite savarankiškai kreiptis į tokias paslaugas teikiančias nevyriausybines organizacijas, padedančias prieglobsčio prašytojams, pavyzdžiui į Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugiją, kurios kontaktus galite rasti šioje atmintinėje. Pažymime, kad advokato dalyvavimas neatleidžia Jus nuo pareigos asmeniškai dalyvauti pokalbyje ir pateikti visą reikalingą informaciją.

AR PRIVALAU NURODYTI, KIEK TURIŲ PINIGŲ?

Taip, pateikiant prašymą suteikti prieglobstį privalote nurodyti, kiek turite lėšų, taip pat raštu pranešti Migracijos departamentui apie visas gaunamas lėšas (išskyrus prieglobsčio prašytojo piniginę pašalpą) per 3 darbo dienas nuo jų gavimo. Jeigu bus nustatyta, kad turite pakankamai lėšų apmokėti už paslaugas, kurios Jums buvo suteiktos nemokamai (įskaitant apgyvendinimą ir teisinę pagalbą), privalėsite padengti valstybės turėtas išlaidas.

PER KIEK LAIKO BUS PRIIMTAS SPRENDIMAS?

Paprastai tyrimas dėl prašymo suteikti prieglobstį atliekamas ir sprendimas priimamas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo prašymo pateikimo. Jeigu Migracijos departamentui reikės papildomo laiko, kad tinkamai įvertinti Jūsų prašymą, apie tai Jums bus iš karto pranešta.

BENDRADARBIUKITE SU MIGRACIJOS DEPARTAMENTU

Migracijos departamento tyrimo kokybė ir sprendimo pagrįstumas priklauso ne tik nuo departamento darbuotojų profesionalumo, bet taip pat nuo Jūsų pastangų pagrindžiant savo prašymą. Nepamirškite, kad tai Jūs kreipėtės į mus pagalbos, todėl iš Jūsų tikimės geranoriškumo, kantrumo ir pagarbos Lietuvos įstatymams. Tyrimo metu Jūs privalote bendradarbiauti su Migracijos departamentu, nustatytu laiku atvykti į pokalbį, sąžiningai papasakoti apie priežastis, dėl kurių Jūs prašote prieglobsčio, ir kiek įmanoma anksčiau pateikti visus turimus dokumentus, patvirtinančius Jūsų pasakojimą. Net jeigu Jūs negalite pateikti jokių dokumentų, Migracijos departamentas įvertins Jūsų pasakojimą ir gali nuspręsti suteikti Jums prieglobstį, jeigu pasakojimas yra išsamus, neprieštaringas, nuoseklus ir tikėtinas. Jeigu tyrimo metu jūs nebendradarbiausite su Migracijos departamentu, neatvyksite į pokalbį arba pokalbio metu atsisakysite atsakinėti į Jums užduodamus klausimus, nulsėpsite svarbią informaciją arba svarbius dokumentus, pateiksite suklastotus dokumentus arba klaidinančią, tikrovės neatitinkančią informaciją arba kitaip trukdysite Migracijos departamentui tinkamai atlikti tyrimą, Migracijos departamentas gali pagrįstai suabejoti Jūsų patikimumu ir tuo pagrindu atsisakyti suteikti Jums prieglobstį.

PAPILDOMI TYRIMAI

Jeigu Migracijos departamentui kils pagrįstų abejonių dėl Jūsų amžiaus arba šeiminių ryšių su kartu atvykusiais arba Lietuvoje gyvenančiais asmenimis, Jums gali būti pasiūlyta atlikti amžiaus nustatymo arba šeiminių ryšių nustatymo tyrimus. Tokie tyrimai gali būti atliekami tik Jums sutikus, tačiau atsisakymas atlikti tyrimą gali neigiamai įtakoti Jūsų pasakojimo vertinimą.

Jeigu Jūsų prašymas suteikti prieglobstį grindžiamas praeityje patirtu fiziniu smurtu, Migracijos departamentas gali pasiūlyti Jums atlikti medicininę apžiūrą, kuri taip pat gali būti atliekama tik Jums sutikus. Jeigu Migracijos departamentas nepasiūlė Jums atlikti medicininės apžiūros, tačiau Jūs manote, kad tokios apžiūros rezultatai galėtų patvirtinti Jūsų pasakojimą, Jūs turite teisę savo iniciatyva ir savo lėšomis atlikti medicininę apžiūrą ir pateikti jos rezultatus Migracijos departamentui.

KAM BUS ATSKLEISTA MANO PRAŠYME PATEIKTA INFORMACIJA?

Nors sprendimą dėl Jūsų prašymo suteikti prieglobstį priims Migracijos departamentas, tačiau prieglobsčio procedūroje dalyvauja ir kitos Lietuvos valstybės institucijos, kurioms, prireikus, bus atskleista Jūsų pateikta informacija. Tačiau tokia informacija jokių būdu nebus viešai skelbiama arba teikiama Jūsų šaliai, nebus atskleista nei tai, kad Jūs kreipėtės dėl prieglobsčio Lietuvoje, nei Jūsų prašymo motyvai. Šios informacijos neatskleis nei Migracijos departamentas, nei kitos Lietuvos valstybės institucijos, nei Jums padedantys teisininkai ir vertėjai. Visi nurodyti asmenys turi pareigą užtikrinti Jūsų pateiktos informacijos konfidencialumą, už jos atskleidimą jiems numatyta atsakomybė.

AR GALĖSIU DIRBTI AR MOKYTIS, KOL NAGRINĖJAMAS MANO PRAŠYMAS?

Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo metu **negalėsite dirbti**, nes vien tik prašymo pateikimas nesuteikia tokios teisės. Jeigu Jūs turite nepilnamečių vaikų arba pats esate nepilnametis, svarbu žinoti, kad **nepilnamečiai**

prieglobsčio prašytojai turi teisę lankyti mokyklą arba profesinio mokymo įstaigą. Dėl galimybės pasinaudoti šia teise kreipkitės į apgyvendinimo centro socialinį darbuotoją arba į prieglobsčio prašytojams padedančių nevyriausybinių organizacijų atstovus.

SULAUKITE MIGRACIJOS DEPARTAMENTO SPRENDIMO DĖL JŪSŲ PRAŠYMO

Jeigu tyrimo metu Jūs išvyksite iš Lietuvos arba Migracijos departamentas negalės su Jumis susisiekti dėl kitų priežasčių, Jūsų prašymo nagrinėjimas bus sustabdytas. Tai reiškia, kad Migracijos departamentas negalės užbaigti tyrimą ir priimti sprendimą dėl Jūsų prašymo. Vėliau Jūsų prašymo nagrinėjimas gali būti nutrauktas, tokiu atveju nagrinėjimas negalės būti atnaujintas net jeigu Jūs to pageidausit, o bet koks naujas Jūsų prašymas suteikti prieglobstį bus laikomas paskesniu prašymu ir gali būti nagrinėjamas sugriežtinta tvarka. Jeigu Jūs manote, kad Jums reikia prieglobsčio, prašome sulaukti Migracijos departamento sprendimo. Jeigu, nesulaukus Migracijos departamento sprendimo, Jūs paprašysit prieglobsčio kitoje Europos Sąjungos šalyje, tokia šalis gali grąžinti Jus į Lietuvą, kad čia būtų užbaigtas Jūsų prašymo nagrinėjimas.

Jeigu nebepageidaujate prieglobsčio Lietuvoje, prašome apie tai raštu informuoti Migracijos departamentą. Tokiu atveju Jūsų prašymas nebus toliau nagrinėjamas ir turėsite grįžti į savo šalį.

KĄ DARYTI, JEIGU NESUTINKU SU MIGRACIJOS DEPARTAMENTO SPRENDIMU?

Jeigu Jūs nesutinkate su sprendimu, kurį priėmė Migracijos departamentas, per 14 dienų nuo tokio sprendimo gavimo galite pateikti skundą Vilniaus apygardos administraciniam teismui. Labai svarbu, kad skundą pateiktumėte per nurodytą laiką. Šios procedūros metu turite teisę į teisinę ir, jei reikia, vertėjo pagalbą. Teisinė pagalba reiškia, kad turite teisę turėti advokatą, kuris parengs Jūsų dokumentus ir atstovaus Jums teisme. Jeigu norite apskųsti sprendimą, bet negalite sau leisti teisinės pagalbos išlaidų, kreipkitės į Migracijos departamentą.

AR GALIU TAIP PAT APSKŪSTI SPRENDIMĄ DĖL MANO SULAIKYMO?

Migracijos departamentas nepriima sprendimų dėl sulaikymo ir nesprenžia sulaikymo klausimų. Jeigu esate sulaikytas, tokį sprendimą priėmė teismas ir tik teismas gali jį pakeisti. Jeigu Jūs nesutinkate su teismo sprendimu Jus sulaikyti, turite teisę nustatyta tvarka pateikti skundą dėl tokio sprendimo Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Jeigu buvote sulaikytas pagrįstai, tačiau manote, kad sulaikymo pagrindai jau išnyko, taip pat turite teisę kreiptis į apylinkės teismą pagal Jūsų buvimo vietą su prašymu pakartotinai svarstyti sprendimą dėl sulaikymo. Šių procedūrų metu turite teisę į advokato ir, jei reikia, vertėjo pagalbą. Jeigu norite kreiptis į teismą dėl sulaikymo, bet negalite sau leisti advokato pagalbos išlaidų, kreipkitės į Migracijos departamentą.

SVARBŪS KONTAKTAI:

Migracijos departamentas

L. Sapiegos g. 1, 10312 Vilnius,
Tel. +370 5 271 7112
El. paštas: md.rastine@vrm.lt
<http://www.migracija.lt>

Užsieniečių registracijos centras

Vilniaus g. 100, 18177 Pabradė, Švenčionių r.
Tel. +370 3 87 53401
El. paštas: urc.sekretore@vsat.vrm.lt

Pabėgėlių priėmimo centras

Karaliaus Mindaugo g. 18, 55283 Rukla, Jonavos r.
Tel. +370 3 497 3377, +370 698 48776
El. paštas: centras@rppc.lt
<http://www.rppc.lt>

Jungtinių Tautų Vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro valdybos (UNHCR) atstovybė Lietuvos Respublikoje

A. Jakšto g. 12, 01105 Vilnius,
Tel. +370 5 210 7416
El. paštas: kules@unhcr.org
<http://www.unhcr.se/lt/home.html>
UNHCR gali suteikti informaciją ir patarimus dėl prieglobsčio procedūros bei pagalbos, teikiamos prieglobsčio prašytojams ir pabėgėliams Lietuvoje.

Tarptautinės migracijos organizacijos (IOM) Vilniaus biuras

A. Jakšto g. 12, 01105 Vilnius
Tel. +370 5 261 0115
El. paštas: iomvilnius@iom.lt
<http://www.iom.lt>

IOM teikia savanoriško grįžimo pagalbą, kuri atitinka užsieniečio poreikius bei užtikrina saugią kelionę namo. Užsieniečiams, kuriems reikalinga parama įsitvirtinant kilmės šalyje, taip pat teikiama reintegracijos pagalba.

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija

A. Juozapavičiaus g. 10A, 09316 Vilnius,
Tel. +370 5 212 7322, +370 686 30 050
El. paštas: info@redcross.lt
<http://www.redcross.lt>

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija teikia teisinę ir humanitarinę pagalbą, taip pat pagalbą ieškant šeimos narių ir artimųjų.

Vilniaus arkivyskupijos Caritas

Odminių g. 12, 01122 Vilnius
Tel.: +370 5 261 1014
El. paštas: info@vilnius.caritas.lt
<http://www.vilnius.caritas.lt>

KUR NUSTATYTA, KOKIAS TEISES IR PAREIGAS TURI PRIEGLOBSČIO PRAŠYTOJAI?

Pagrindinės prieglobsčio prašytojų teisės ir pareigos, kurios minimos šioje atmintinėje, nustatytos Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 71 straipsnio 1–3 dalyse:

71 straipsnis. Prieglobsčio prašytojo teisės ir pareigos Lietuvos Respublikoje

1. Prieglobsčio prašytojas Lietuvos Respublikoje turi šias teises:

- 1) gyvendamas Lietuvos Respublikos institucijų paskirtose apgyvendinimo vietose, sulaikymo vietose bei pasienio kontrolės punktuose ir tranzito zonosose naudotis materialinėmis priėmimo sąlygomis;
- 2) nemokamai gauti informaciją apie savo teises ir pareigas bei jų nevykdymo padarinius prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo metu, taip pat informaciją, susijusią su prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimu;
- 3) tvarkyti ir notarine tvarka įforminti dokumentus, susijusius su prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimu;
- 4) naudotis valstybės garantuojama teisine pagalba vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka;
- 5) gauti kompensaciją už naudojimąsi visuomeninio transporto priemonėmis, kai toks naudojimas susijęs su prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimu;
- 6) naudotis nemokamomis vertėjo paslaugomis;
- 7) nemokamai gauti būtinąją medicinos pagalbą, psichologinę pagalbą ir socialines paslaugas Užsieniečių registracijos centre arba Pabėgėlių priėmimo centre;
- 8) socialinės apsaugos ir darbo ministro ir vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka kas mėnesį gauti 10 procentų valstybės remiamų pajamų dydžio piniginę pašalpą;
- 9) kreiptis į Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro valdybos bei kitos organizacijos, teikiančios specializuotą teisinę pagalbą ar konsultacijas prieglobsčio prašytojams, atstovus ir su jais susitikti privatumą užtikrinančiomis sąlygomis (įskaitant pasienio kontrolės punktus ar tranzito zonas);
- 10) priskyrus pažeidžiamiems asmenims, naudotis jų specialiuosius poreikius atitinkančiomis priėmimo sąlygomis;
- 11) naudotis kitomis priėmimo sąlygomis ir teisėmis, kurios jam garantuojamos pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis, įstatymus ir kitus teisės aktus.

2. Nepilnamečiai prieglobsčio prašytojai turi teisę mokytis pagal bendrojo ugdymo arba profesinio mokymo programą (programas) švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka. Ši teisė užtikrinama nedelsiant ir ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo dienos. Prieglobsčio prašytojas, pradėjęs mokytis būdamas nepilnametis, turi teisę pabaigti bendrojo ugdymo arba profesinio mokymo programą (programas), net jeigu mokydamasis sulaukė pilnametystės.

3. Prieglobsčio prašytojo pareigos:

- 1) laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų;
- 2) vykdyti Migracijos departamento ir teismo sprendimuose prieglobsčio prašytojui nustatytas pareigas;
- 3) leisti gydytojui patikrinti sveikatos būklę;
- 4) prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo metu pateikti visus turimus dokumentus ir tikrovę atitinkančius išsamius paaiškinimus dėl prašymo suteikti prieglobstį motyvų, savo asmenybės bei atvykimo ir buvimo Lietuvos Respublikoje aplinkybių ir bendradarbiauti su kompetentingų institucijų valstybės tarnautojais ir darbuotojais;
- 5) valstybės institucijos ar įstaigos, kuriai pateiktas užsieniečio prašymas suteikti prieglobstį, atliekamos apklausos metu deklaruoti turimas lėšas ir Lietuvos Respublikoje turimą turtą ir Migracijos departamentui laisva forma raštu deklaruoti gautas lėšas teisės būti Lietuvos Respublikos teritorijoje laikotarpiu per 3 darbo dienas nuo jų gavimo dienos;
- 6) nedelsiant raštu pranešti Migracijos departamentui apie pasikeitusią gyvenamąją vietą, jeigu Migracijos departamento sprendimu leista apsigyventi pasirinktoje gyvenamojoje vietoje.

Kitos šioje atmintinėje minimos teisės ir pareigos nustatytos to paties įstatymo 22¹ straipsnio 1 dalyje, 67 straipsnio 3 dalyje, 71 straipsnio 5 dalyje, 82¹ straipsnio 3 dalyje, 117 straipsnio 1 dalyje, 118 straipsnio 1 dalyje bei 136 straipsnyje.

Šioje atmintinėje pateikiama apibendrinta informacija apie prieglobsčio suteikimo procedūras, pagrindines prieglobsčio prašytojų teises ir pareigas bei galimas šių pareigų nesilaikymo pasekmes. Ši atmintinė skirta tik informacijai, ji nesukuria ir (arba) nesuteikia teisių, ja nenustatoma ir neprišimama teisiųjų įsipareigojimų. Jeigu pageidaujate gauti papildomų paaiškinimų dėl atmintinėje pateiktos informacijos arba norėtumėt sužinoti daugiau apie Jūsų prašymo nagrinėjimo eigą, prašome kreiptis į Migracijos departamentą.